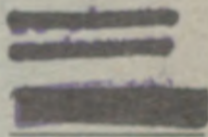


08554

# AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH  
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

JAWNE



Egz. Nr 1

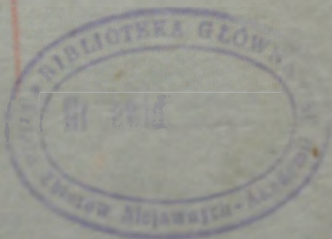
Tylko dla nauczycieli akademickich



ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 302  
Temat: OPERACJA ZACZEPNA ARMII

Opracowanie metodyczne  
Zajęcie 21 z TO (KOT)

21



46331

WARSZAWA

SIERPIEŃ

1986



421E

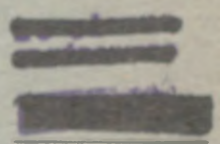
8-10<sup>00</sup>  
13-14<sup>00</sup> / 1986

08554

# AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH  
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

**JAWNE**



Egz. Nr 1

Tylko dla nauczycieli akademickich



## ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 302

Temat: OPERACJA ZACZEPNA ARMII

Opracowanie metodyczne

Zajęcie 21 z TO (KOT)

21



46331

*Handwritten signature*



**JAWNE**

Opis załącznika.

1. Mapa nr 01553/WW skala 1:100 000 na 10 ark.  
Mapa robocza dowódcy 17 DZ. /Mapa  
poufna - sytuacja taktyczna tajna/.



WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH  
KATEDRA TAKTYKI OGOLNEJ

JAWNE

*Przeł. prof. 12657.*



~~XXXXXXXXXX~~  
~~XXXXXXXXXX~~  
~~XXXXXXXXXX~~

Egz. nr ... 1

Tylko dla nauczycieli akademickich

CWICZENIE GŁOWNE Nr 302

TEMAT: OPERACJA ZACZEPNA ARMII

Zajęcie 21 z TO/KOT

TEMAT: WYPRACOWANIE DECYZJI DO NATARCIA DYWIZJI  
W PIERWSZYM RZUCIE OPERACYJNYM ARMII

OPRACOWANIE METODYCZNE



OPRACOWAŁ:  
St.wykładowca Katedry TO  
*[Signature]*  
płk dypl. Albert KOZŁOWSKI

KIEROWNIK  
ZAKŁADU DZIAŁAŃ BOJOWYCH DYWIZJI  
*[Signature]*  
płk dypl. Ludwik WALINOWICZ

WARSZAWA

SIERPIEŃ

1986 r.

MATERIAZY UYDANANE SUDZHAROM:

- zadozhenie nr 1 710 z zaizmenikami nr. brbl. 07931.
- mapa 100.000; Podozhenie vykh vramykh: vidomosty o meste i okruzhenii  
010.00 21.9 (map) nr. 489 C
- Materialy prome. kuznitsom nr. brbl. pt 8977

OPRACOWANIE METODYCZNE  
zajęcie 21 z TO /KOT/ćw.główne 302

I. TEMAT: WYPRACOWANIE DECYZJI DO NATARCIA DYWIZJI W PIERWSZYM RZUCIE OPERACYJNYM ARMII

II. CEL: Rozpatrzyć jeden ze sposobów rozwiązania przez dowódcę 17 DZ otrzymanego ze sztabu 5A zadania w zakresie podjęcia decyzji na przełamanie obrony i wykonanie zadania dnia dywizji.

III. METODA: zajęcia grupowe w sali.

IV. CZAS: 4 godz.lekcyjne /180°/

V. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

- |   |      |
|---|------|
| 1. Organizacja zajęcia                        | 20°  |
| 2. Wypracowanie decyzji przez dowódcę dywizji | 150° |
| a/ analiza zadania                            |      |
| b/ kalkulacja czasu                           |      |
| c/ ocena sytuacji                             |      |
| d/ zamiar walki                               |      |
| e/ decyzja dowódcy dywizji                    |      |
| 3. Omówienie zajęcia                          | 10°  |

VI. WSKAZOWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Słuchacze:

- a/ przygotowują się do zajęcia 21 z TO na podstawie:
- odbytych dotychczas zajęć ćw.głównego 302;
  - założenia nr 1 z TO z załącznikami - nr bibl.07931;
  - mapy 100.000 "Położenie wojsk własnych i wiadomości o nieprzyjacielu o 10.00 21.9 /mag.map/ nr 489c;
  - wytycznych wykładowców prowadzących zajęcia 21 z TO;
- b/ występują w roli dowódcy 17DZ w gotowości do przeprowadzenia i przedstawienia; analizy zadania, kalkulacji czasu, oceny sytuacji i decyzji dowódcy dywizji do natarcia.
- Powyższe zagadnienia referują z rozwieszonej mapy decyzji dowódcy 17DZ opracowanej indywidualnie przez każdego słuchacza w czasie nauki własnej.

2. Wykładowcy:

- a/ do prowadzenia zajęcia wykorzystują niniejsze opracowanie metodyczne, mapę roboczą dowódcy 17DZ /załącznik nr 1 do oprac.metod./ oraz założenie nr 1 z TO z załącznikami;

b/ w czasie konsultacji ze słuchaczami:

- ustalają zakres, treść i sposób przygotowania dyspozycji oraz mapy do zajęcia;
- polecają zapoznać się z organizacją i wyposażeniem 17DZ;
- nakazują opracowanie mapy decyzji dowódcy 17DZ do natarcia oraz skonspektowanie treści analizy zadania, kalkulacji czasu, oceny sytuacji i decyzji dowódcy dywizji;

c/ są w gotowości do skorygowania w czasie zajęcia wystąpień słuchaczy włącznie z zademonstrowaniem wybranych fragmenców poprawnego rozwiązania /w razie potrzeby/.

## VII. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

### 1. Organizacja zajęcia

20°

Sprawdzić wykonanie nakazanych w czasie konsultacji poleceń.

Pytania kontrolne:

- omówić organizację oraz wymienić zasadnicze wyposażenie 17DZ /Skrypt ASG WP nr bibl.01519 "Organizacja DZ i DPanc" oraz załącznik nr 3 do założeń nr 2 ćw.gł.302G opr.metod.cz.II nr bibl.07905/;

- przedstawić zadanie, wzmocnienie oraz wsparcie 17DZ /założenie nr 1 z TO z załącznikami/;

- omówić kolejność pracy dowódcy dywizji w zakresie wypracowania i podjęcia decyzji do natarcia przy metodzie równoległego przygotowania walki. /RWKLSZPRL cz.I Dywizja, pułk rozdz. 2 i 4, a szczególnie str. 47-48 i 108-112 pkt 126, 128 oraz załącznik nr 2 do założeń nr 1 z TO - opracowany przez Katedrę Dowodzenia i Sł.Sztabów/.

### 2. Wypracowanie decyzji przez dowódcę dywizji

150°

#### a/ ANALIZA ZADANIA

Wprowadzenie: Dowódca 17DZ przystępując do analizy otrzymanego zadania zna dokładnie położenie, stopień ukończenia i zadanie realizowane przez oddziały dywizji. Zna także ogólne położenie i charakter działań bojowych nieprzyjaciela oraz warunki terenowe w pasie przyszłych działań. Podstawą do przeprowadzenia analizy zadania jest wstępne zarządzenie bojowe 5A, z którego treścią dowódca 17DZ zdołał się zapoznać /treść zawarta w założeniu nr 1 z TO i załącznikach/.

Uwaga metodyczna: Przed przystąpieniem do rozpatrzenia powyższego zagadnienia wyegzekwować od słuchaczy znajomość regulaminowego układu treści analizy zadania.

Zgodnie z pkt. 57 str. 49 RWWSZPRL cz.I Dywizja, pułk, analizując otrzymane zadanie dowódca powinien:

- zrozumieć cel przyszłych działań oraz zamiar przełożonego przede wszystkim zaś - kolejność i sposoby rozbicia zgrupowania nieprzyjaciela;
  - rozważyć znaczenie obiektów rażonych bronią jądrową i środkami konwencjonalnymi w pasie działania dywizji;
  - uświadomić sobie zadanie, miejsce w ugrupowaniu operacyjnym i rolę dywizji w operacji;
  - zadania sąsiadów oraz sposób współdziałania z nimi i ze ZT /oddziałami/ innych rodzajów wojsk i rodzajów sił zbrojnych;
  - a także uściślić terminy gotowości dywizji do wykonania zadania.
- Po ustaleniu poprawnej treści, wyznaczyć oficera do przeprowadzenia analizy zadania.

### I. ANALIZA ZADANIA

#### Proponowane rozwiązanie:

W dniu jutrzejszym o 10.00 5A przechodzi do pierwszej operacji zaczepnej.

Zadanie bliższe 5A polega na rozbiciu sił przeciwnika oraz naruszeniu jego obrony na kierunku wyprowadzającym do portów MORZA POŁNOCNEGO i stworzeniu warunków do ich opanowania przez główne siły armii.

Operację tę 5A rozpoczyna uderzeniem wydzielonych sił w dwóch rozbieżnych kierunkach:

- głównym; BISMARCK, CELLE, NIENBURG, CLOPPENBURG, DOKKUM;
- drugim: DEBISFELDE, HEILIGENDORF, KUNIGSLUTTER.

Do wykonania zadań pierwszego dnia operacji tworzy dwa zgrupowania uderzeniowe:

- jedno: do uderzenia na głównym kierunku w składzie: 13 i 17DZ oraz 21DPanc, którym:

a/ w I etapie, siłami pierwszego rzutu /13 i 17DZ/ przełamuje obronę 11DZ /NZ/, rozbija jej pierwszorzutowe brygady oraz zabezpiecza wprowadzenie do bitwy drugiego rzutu zgrupowania - 21DPanc;

b/ w II etapie, wykonywanym siłami całego zgrupowania, rozbija pozostałe siły 11DZ /NZ/ i 19BZ /NZ/ i do końca dnia walki włamuje się w obronę przeciwnika na głębokość 50km, stwarzając już w pierwszym dniu operacji warunki do rozwinięcia przez armię działań zaczepnych na głównym kierunku uderzenia;

- drugie: w sile 40DPanc /NRD/ do uderzenia na drugim /pomocniczym kierunku w lewe skrzydło 1DPanc /WB/ celem związania jej sił i osłony głównego zgrupowania uderzeniowego przed jej oddziaływaniem.

W kolejnych dniach operacji 5A rozwija natarcie na głównym kierunku uderzenia:

- w drugim dniu wprowadza OGM 5A - 25DPanc;
- w kolejnym dniu rozбивa z marszu 52DZmot /NZ/;
- w czwartym dniu głównymi siłami wychodzi na rubież zadania bliższego armii.

W pierwszym dniu operacji w pasie natarcia 17DZ, WR1Art 5A oraz 17drt wykonują:

- w jądrowym porażeniu nieprzyjaciela: 17UJ o łącznej mocy 2070kt, niszcząc SNJ, system dowodzenia oraz odwody 11DZ, 31BZ, 313bz i 314bcz;

- w ogniowym porażeniu nieprzyjaciela, wykonywanym w czterech okresach wg planu 5A, zgrupowanie artylerii 17DZ - 24da, w OPA trwającym 51' obezwładnia główne siły 31BZ oraz niszczy jej siły żywą i środki ppanc na przednim skraju obrony. OWA /2 godz. 8' / prowadzone jest na głębokość pierwszej pozycji metodą RSO, między pozycjami 20, a następnie na głębokość drugiej pozycji metodą KZO.

— 17DZ w składzie pierwszego rzutu głównego zgrupowania uderzeniowego 5A, przechodzi do natarcia w kierunku: ROHRBERG, ESCHEDÉ.

Otrzymuje ogólne zadanie na dzień walki, z którego wynika, że:

- dywizja przechodzi do natarcia z rejonu wyjściowego położonego w odległości 33 km od przedniego skraju obrony. Do przegrupowania sił otrzymała cztery drogi marszu wyprowadzające aż do rubieży rozwinięcia w kolumny kompanijne, po których może jednocześnie w pierwszym rzucie przegrupować cztery wzmocnione bp;

- przełamuje obronę 31BZ /NZ/ oraz dokonuje wspólnie z 13DZ wyłomu w obronie 11DZ /NZ/ na głębokość ugrupowania brygad pierwszego rzutu.

Z tej rubieży zapewnia wprowadzenie w swoim pasie natarcia - 21DPanc, z którą następnie rozбивa pozostałe siły 11DZ /NZ/ i 19BZ /NZ/ oraz opanowuje rubież zadania dnia.

Głębokość zadania dywizji wynosi 45 km. Ze względu na niedogodny do nocnych działań teren, należy wszystko zrobić aby zadanie to wykonać za dnia. Ograniczony dzień walki /początek natarcia 10.00,

zachód słońca 17.35/ zmusza dywizję do osiągnięcia b.wysokiego tempa natarcia przekraczającego 6km/godz.

Aby takie tempo osiągnąć należy posiadać w dyspozycji siły zdolne do stałego potęgowania natarcia na głównym kierunku uderzenia i uprzedzania przeciwnika w opanowywaniu kolejnych rubieży obrony, a także zapewnić wojskom odpowiednie wsparcie ogniowe i zabezpieczenie działań.

Z zamiaru dowódcy 5A i otrzymanego zadania wynika, że 17DZ prowadzi natarcie na prawym skrzydle głównego zgrupowania uderzeniowego w pasie szerokości 20-33 km, oraz przełamuje obronę na odcinku 3,6 km. Pozwala to rozpocząć natarcie dwoma, a nawet trzema pułkami, a pozostałe trzema uwzględniając w tym wydzielenie odpowiednich sił do osłony prawego skrzydła dywizji.

Poza tym dywizja ma zadanie:

- przygotować bp do wysadzenia rano 22.9 na tyły nieprzyjaciela celem dezorganizacji podejścia 19BZ /NZ/;
- przygotować sprzęt do forsowania i do działań w nocy;
- być w gotowości do natarcia w dniu następnym w kierunku: ESCHEDE, WALSRODE.

Z zadania wykonywanego przez zgrupowanie w pierwszym dniu operacji wynika, że kluczem do jego wykonania jest I etap realizowany przez pierwszy rzut zgrupowania, w składzie, którego obok 13DZ znajduje się 17DZ. Obie dywizje pierwszego rzutu realizując wspólnie I najważniejszy etap, spełniają główną rolę w wykonywanych przez zgrupowanie zadaniu i od nich zależy możliwość wykonania całością sił zgrupowania II etapu.

Rola 17DZ polega na przełamaniu obrony 31BZ /NZ/, sforsowaniu KANAŁU BOCZNEGO ŁABY i stworzeniu warunków do wprowadzenia w jej pasie natarcia 21DPanc, a następnie rozwinięciu wspólnie z nią działań na głównym kierunku uderzenia 5A.

Szczególne role 17DZ w tym zadaniu polega na dokonaniu w obronie 31BZ /NZ/ takiego wyłomu, który zapewniłby możliwość przeprowadzenia w nim kolumn 21DPanc, rozwinięcia ich i zapewnieniu wprowadzenia ich do bitwy w zagęszczonym wojskami pasie natarcia 17DZ.

Ta szczególna rola pociąga za sobą konsekwencje, które musi ponieść 17DZ - ograniczenie jej możliwości manewrowych w I najtrudniejszym i najważniejszym dla 17DZ i całego zgrupowania okresie walki oraz szczególnie ciężkim bo przeciętym przez KANAŁ terenie.

Aby zmniejszyć te konsekwencje, należałoby przed podejściem kolumn 21DPanc w pas natarcia dywizji, wprowadzić do walki taką ilość sił 17DZ, które w tym okresie zapewniłyby możliwość prowadzenia skutecznego natarcia na zachodnim brzegu KANAŁU.

Należy wypracować taką koncepcję działania dywizji, która uwzględniałaby wydzielenie odpowiednich sił do wykonania następujących zadań:

*N* - przełamania obrony 31BZ i dokonania w niej wyłomu, oraz zapewnienia warunków wprowadzenia 21DPanc; ✓

*B* - potęgowania uderzenia na głównym kierunku, rozbicia pozostałych sił 11DZ i 19BZ oraz osłony prawego skrzydła dywizji;

*B* - opanowania rubieży zadania dnia oraz stworzenia warunków do wznowienia natarcia w dniu następnym.

W związku z otrzymaniem z 5A tylko ogólnego zadania na dzień walki należy dodatkowo:

- uszczegółwić zadanie dywizji;
- wyznaczyć linie i rubieże zapewniające możliwość zorganizowanego podejścia i wykonania jednoczesnego ataku przez dywizję.

W przodzie 40DPanc /4ANAL NRD/, utrzymuje rubież obrony oraz zapewnia swobodę podejścia i rozwinięcia głównego zgrupowania uderzeniowego /w tym i 17DZ/ do bitwy.

*P* Na prawo 9DZmot /4ANAL NRD/, przechodzi do natarcia na rozbieżnym kierunku: SALZWEDEL, BEWENSEN bez styczności z 17DZ.

*L* Na lewo 13DZ: w składzie pierwszego rzutu zgrupowania wspólnie z 17DZ przechodzi do natarcia w kierunku: HANUM, MUDEN. W I etapie walki obie dywizje wykonują wspólne zadanie. Po wejściu do walki 21DPanc, naciera na jej lewym skrzydle.

21DPanc: wchodzi do walki w pasie natarcia 17DZ w kierunku: WITTINGEN, NIENHAGEN i do końca dnia walki naciera w centrum zgrupowania.

Należy współdziałać:

- w zakresie zabezpieczenia wejścia do walki z 40DPanc;
- w I etapie walki z 13DZ;
- a następnie do końca dnia walki z 21DPanc.

Biorąc pod uwagę zamiar dowódcy 5A, miejsce i rolę dywizji oraz otrzymane zadanie i zadania sąsiadów: główne uderzenie należy wykonać lewym skrzydłem dywizji w kierunku: pld.SUDERWITTINGEN, pld.HANKENSBUTTEL. ESCHEDI.

Obowiązujące dywizje terminy:

- zgromadzenie pełnych zapasów środków materiałowych do 23.00 21.9
- gotowość do natarcia - 6.00 22.9
- atak 10.00 22.9.

Uwaga metodyczna: Podsumować dany fragment zajęcia. Przypomnieć, że po analizie zadania dowódca dywizji określa przedsięwzięcia, które należy niezwłocznie zrealizować w celu szybkiego przygotowania oddziałów do wykonania postawionego im zadania. Ze względu na brak czasu, tego zagadnienia praktycznie nie przerabiać.

b/ KALKULACJA CZASU

Wprowadzenie: Nie można liczyć na powodzenie w walce bez jej odpowiedniego przygotowania. Stopień przygotowania zależy od czasu i efektywności jego wykorzystania.

Kalkulację czasu prowadzi osobiście dowódca dywizji, lub zleca ją szefowi sztabu. W jej wyniku ustala się terminy rozpoczęcia i czas realizacji najważniejszych przedsięwzięć wchodzących w zakres przygotowania natarcia.

Podstawą do jej przeprowadzenia są terminy narzucone przez dowódcę armii, a wynikające z jego planu pracy.

5A przyjmując w zakresie przygotowania operacji metodę pracy równoległej, narzuciła 17DZ następujące i obowiązujące ją terminy: /ćw.gł.302G opr.metod.cz.II zaj.7a pkt 4 str. 12-13 nr bibl.07905/

- opracowanie przez sztab 5A i wydanie wstępnych zarządzeń bojowych dowódcom ZT; 14.00-14.30 21.9 /dokument sygnowany przez dowódcę 5A o 14.30 21.9/;
- wydanie rozkazu operacyjnego i wytycznych do współdziałania i zabezpieczenia operacji zaczepnej: 15.30-16.30 21.9 /Rozkaz operacyjny sygnowany przez dowódcę 5A o 19.00 21.9/;
- rekonesans dowódcy 5A i sprecyzowanie zadań ZT /udział dowódcy 17DZ/; 16.30-18.30 21.9;
- organizacja współdziałania i zabezpieczenia operacji na SD 5A /udział i wystąpienia dowódcy 17DZ/; 20.00 - 21.00 21.9
- kontrola i pomoc: 21.00 - 24.00 21.9.

Uwaga metodyczna:

Dla dobra ćwiczenia, a szczególnie zajęcia 21 z TO proponuje

się:

a/ tego fragmentu zajęcia ze słuchaczami KOT nie przerabiać. Wszystkie przerobione ze słuchaczami zagadnienia związane z podjęciem decyzji i organizacją walki przez dowódcę 17DZ rozpatrywać bez przywiązania do jakiegokolwiek czasu operacyjnego;

b/ albo dokonać niezbędnych poprawek czasowych w "Kalkulacji szczegółowej" pracy dowódcy i sztabu 5A w zakresie zapewniającym możliwość zaplanowania i zorganizowania przez dowódcę 17DZ natarcia dywizji. Obowiązujące dotychczas dowódcę 17DZ terminy nie dają mu takich możliwości, a w związku z tym są nie do przyjęcia i nie powinny być przedstawiane słuchaczom KOT jako wzorzec organizacji pracy nad wypracowaniem decyzji i organizacji walki przez dowódcę dywizji.

Po uwzględnieniu powyższych propozycji, kalkulacja czasu dowódcy 17DZ może przedstawiać się następująco:

do 14.30 21.9 - <sup>zapoznanie z nią oficerów sztabu</sup> Podjęcie decyzji z mapy, ~~wydanie rozkazu bojowego~~ <sup>wydanie</sup> oraz wytycznych sztabowi do dalszej pracy na czas nieobecności dowódcy dywizji.

Szczegółowe rozliczenie czynności

a/ po otrzymaniu wstępnego zarządzenia bojowego sztabu 5A analiza zadania, określenie przedsięwzięć, które należy zrealizować w celu szybkiego przygotowania oddziałów do wykonania zadania, kalkulacja czasu /lub jej zatwierdzenie/ wytyczne szefowi sztabu dotyczące zapoznania przez niego zastępców dowódcy, szefów rodzajów wojsk i służb, dowódców oddziałów z zadaniem, organizacji rozpoznania, rekonesansu oraz przygotowania danych niezbędnych do podjęcia decyzji, ocena sytuacji, określenie zamiaru walki, zameldowanie go przełożonemu i zapoznanie z nim zastępców, szefów rodzajów wojsk i służb dywizji oraz wydanie wstępnych zarządzeń bojowych oddziałom;

b/ po otrzymaniu rozkazu ze sztabu 5A zakończenie podejmowania decyzji z mapy, wydanie rozkazu bojowego i wytycznych do organizacji zabezpieczenia walki, dowodzenia, pracy part.-politycznej i kontroli przygotowania oddziałów do działania.

14.30 21.9 - wylot na rekonesans prowadzony przez dowódcę 5A /SD 17DZ - przedni skraj obrony = 50 km/.

15.30-16.30 21.9 - udział w rekonesansie dowódcy 5A, otrzymanie sprecyzowanego zadania w terenie.

17.00-18.30 21.9 - rekonesans z dowódcami pułków. Uściślenie decyzji i zadań oddziałom oraz organizacja między nimi współdziałania.

19.00 21.9 - odlot na SD 5A /Przedni skraj obrony - SD 5A = 130km/.

20.00-21.00 24.9 - Udział w organizacji współdziałania i zabezpieczenia operacji przez dowódcę 5A na SD 5A oraz wystąpienia dowódcy 17DZ dotyczące sposobu wykonania zadania przez dywizję.

21.30 21.9 - odlot na SD 17DZ /SD 5A - SD 17DZ = 80 km/.

22.30-23.00 21.9 - zatwierdzanie planów użycia rodzajów wojsk.

23.00-24.00 21.9 - organizacja współdziałania na SD 17DZ na całą głębokość zadania dywizji.

Uwaga metodyczna: Dokonując podsumowania podkreślić, że RWLSZPRL cz.I Dywizja, pułk str. 49 mówi:

"W zależności od sytuacji i posiadanego czasu kolejność pracy dowódcy w zakresie organizowania walki może być inna. We wszystkich wypadkach, niezależnie od przyjętej metody, dowódca i sztab całą pracę nad organizowaniem walki powinni wykonać tak, aby zakończyć ją w odpowiednim momencie i pozostawić oddziałom /pododdziałom/ jaknajwięcej czasu na przygotowanie się do wykonania otrzymanego zadania".

Dotyczy to wszystkich szczebli dowodzenia.

Kalkulując swój osobisty czas przełożony musi pamiętać o podwładnych, organizatorach walki i czas dla nich zawsze musi znaleźć. Doświadczenia uczą: że jakie będą decyzje i jak będzie zorganizowana walka, takie i będą jej efekty - albo wielkie zwycięstwa, albo sromotne porażki.

Na zakończenie zasygnalizować słuchaczom, że po kalkulacji czasu dowódca wydaje szefowi sztabu wytyczne, dotyczące:

- zapoznania przez niego zastępców dowódcy, szefów rodzajów wojsk i służb, dowódców oddziałów z zadaniem;
- organizacji rozpoznania;
- organizacji rekonesansu;

- przygotowania danych niezbędnych do podjęcia decyzji.

Ze względu na brak czasu powyższych zagadnień nie przerabiać.

c/ OCENA SYTUACJI

Uwaga metodyczna: Przed przystąpieniem do powyższego fragmentu zajęcia wyegzekwować od słuchaczy znajomość układu i zrozumienia treści oceny sytuacji prowadzonej przez dowódcę dywizji zgodnie z punktem 58 str. 49-50 RWWSZPRL cz.I Dywizja, pułk.

Po ustaleniu powyższego, wyznaczać oficerów do przedstawienia kolejnych punktów oceny sytuacji.

Ze względu na brak czasu przerobić tylko trzy pierwsze zagadnienia tj.:

- ocenę nieprzyjaciela /ogólnie/;
- ocenę wojsk własnych i możliwości wykonania przez nie zadania;
- ocenę sąsiadów i warunki współdziałania z nimi.

II) OCENA SYTUACJI

Proponowane rozwiązanie:

1\*/ ocena nieprzyjaciela

W pasie przyszłych działań 5A znajdują się następujące siły przeciwnika:

- na głównym kierunku uderzenia armii:

11DZ /NZ/ przeszła do obrony wzdłuż granicy państwowej z NRD. Broni lesisto-bagnistego, przeciętego KANAŁEM BOCZNYM ŁABY rejonu: BODENTEICH, RUHEN, CELLE. Swoim działaniem osłania prawe skrzydło 1KA /NZ/ oraz zamyka kierunek wyprowadzający do portów MORZA POŁNOČNEGO.

Przedni skraj obrony na rubieży: BODENTEICH, WITTINGEN, OHRDORF, RADENBECK, PARSAU /wył/ GUST.

Ugrupowanie dywizji w dwa rzuty:

- pierwszy rzut: 31 i 32BZ. Styk między nimi: HANUM, VORHOP;
- drugi rzut: 33BPanc oraz 116 i 117 bpzmot.

Możliwe wykorzystanie drugiego rzutu dywizji:

- obsadzenie rubieży: SPRAKENSEHL, GAMSEN;
- lub wykonanie /siłami 33BPanc/ kontrataku w kierunku: SCHWEIMKE, WAHRENHOLZ.

Ze szczebla 1KA /NZ/ w pasie obrony dywizji mogą być użyte, lub wspierać działanie dywizji następujące siły: 19BZ, 27BPD, do eskadry śmigłowców ppanc oraz dywizjon artylerii.

Możliwe użycie 19BZ i 27BPD:

- 19BZ: do wykonania kontrataku w kierunku: SCHWEIMKE, WAHRENHOLZ, lub obsadzenia rubieży obrony wzdłuż rz.rz. ORTZE i ALERT na odcinku: HERMANSBURG, CELLE;

- 27BPD: do obsadzenia rubieży obrony wzdłuż rz. ALERT na odcinku: /wył/ CELLE, /wył/ GIFHORN, lub działania jako odwód ppanc 1KA /NZ/ w kierunku: CELLE, WITTINGEN na rubieży: ELDINGEN, MUNDEN.

W pasie natarcia 17DZ broni się 31BZ /NZ/ ugrupowana w dwa rzuty:

- pierwszy rzut: 312, 313bz i 314bcz;

- drugi rzut: 311mbz;

31BZ od doby rozbudowują swój rejon obrony. Do czasu rozpoczęcia natarcia zdoła go przygotować w stopniu zmuszającym 17DZ do przełamania zawczasu przygotowanej i rozbudowanej pod względem inżynieryjnym obrony oraz do forsowania KANAŁU BOCZNEGO ŁĄBY.

Na odcinku przełamania 17DZ mogą się znaleźć następujące siły przeciwnika:

- na pierwszej pozycji obrony

- osiem pl.po

- na drugiej pozycji

- cztery pl.po

- między pozycjami

- kppanc 31BZ

Podczas przełamania obrony mogą oddziaływać na 17DZ siły z 314bcz i 312 bz /spoza odcinka przełamania/.

Na trzeciej pozycji mogą się znaleźć w pasie natarcia dywizji 1-1,5 bataliona z 33BPanc oraz należy liczyć się z możliwością wykonania /podczas podchodzenia do niej/ kontrataku 19BZ w kierunku: SCHWEIMKE, WAHRENH OLZ.

- na drugim /pomocniczym/ kierunku uderzenia armii:

część sił 1DPanc /WB/, która głównymi siłami prowadzi walkę o opanowanie przejść przez KANAŁ ŚRODLĄDOWY.

Uwaga metodyczna: Po zakończeniu referowania tego zagadnienia, wyjaśnić oficerom, że pozostałe nie rozpatrzone osobiście przez dowódcę dywizji zagadnienia z oceny nieprzyjaciela dowódca winien uzyskać od szefa wydziału rozpoznawczego dywizji.

27/ ocena wojsk własnych

1. Stan własnych wojsk

17DZ od 10.00 znajduje się w rejonie wyjściowym. Najwcześniej zajęły rejon 14 i 16pz. Oddziały dywizji w miarę zajmowania swoich rejonów przystąpiły do wykonywania zadań związanych z ich urządzeniem, organizacją ubezpieczenia, inżynieryjnej rozbudowy, maskowania

oraz OPL.

Dywizja wymaga uzupełnienia materiałowego, sprzęt naprawy i remontu, a ludzie odpoczynku przed pierwszą walką.

Szczególnej troski będą wymagały pułki pierwszego rzutu oraz bp przeznaczony do taktycznego desantu śmigłowcowego.

Poza tym dywizja ma przygotować niezbędne materiały oraz sprzęt do forsowania KANAŁU BOCZNEGO ŁABY i prowadzenia natarcia w nocy.

Powyższe zadania i obowiązujące dywizję terminy wymagają dobrze zorganizowanej pracy oraz wielkiego wysiłku szczególnie służb technicznych i kwatermistrzowskich.

Następna grupa zagadnień to przyjęcie środków wzmocnienia, organizacja walki, doprowadzenie zadań do wykonawców oraz szereg innych przedsięwzięć związanych z przygotowaniem i zabezpieczeniem natarcia.

## 2. Możliwości wykonania zadania przez dywizję

### a/ ogólne zadanie dywizji na dzień walki:

- przełamanie obrony 31BZ oraz zapewnienie warunków wprowadzenia 21DPanc;
- rozbicie pozostałych sił 11DZ i 19BZ;
- opanowanie rubieży zadania dnia dywizji oraz stworzenie warunków do wznowienia natarcia w dniu następnym;

### b/ uszczegółowienie zadania dywizji:

Ze względu na konieczność przełamania zawczasu przygotowanej obrony i forsowania KANAŁU BOCZNEGO ŁABY należy dywizji wyznaczyć zadanie trzystopniowe.

#### Treść zadania:

- zadanie bliższe: rozbicie 31BZ /NZ/ i opanowanie rubieży: GANNERWINKEL, SCHWEIMKE, REPKE, pkt 80.4 oraz zapewnienie warunków wprowadzenia do bitwy 21DPanc;
- zadanie następane: rozbicie 33BPanc w pasie natarcia dywizji oraz podchodzących odwodów i opanowanie rubieży: BEHREN, RADERLOCH, STEINHORST;
- zadanie dalsze /dnia/: rozwinięcie natarcia na głównym kierunku uderzenia i opanowanie rubieży zadania dnia dywizji.

c/ koncepcja użycia sił dywizji do wykonania powyższych zadań:  
W świetle dotychczasowej oceny, dywizja ma następujące możliwości użycia swoich sił do wykonania zadania:

I. Przejść do natarcia dwoma pułkami zmechanizowanymi i tymi siłami przełamać pierwszą pozycję obrony.

Drugi rzut dywizji /dwa pułki/ wprowadzać częściami:

- jeden pułk: wprowadzić przed podejściem kolumn 21DPanc dla dołamania obrony 31BZ /NZ/ i wyjścia na rubież zadania następnego dywizji;

- drugi/pułk czołgów/: dopiero z rubieży zadania następnego dywizji.

Do taktycznego desantu powietrznego wydzielić bp z pz drugiego rzutu dywizji.

II. Przejść do natarcia trzema pułkami zmechanizowanymi i tymi siłami wyjść bezpośrednio na rubież zadania następnego dywizji.

Drugi rzut dywizji /pułk czołgów/: wprowadzić z rubieży zadania następnego.

Do taktycznego desantu powietrznego wydzielić bp z pz pierwszego rzutu dywizji.

W obu wariantach:

- przewidzieć wysłanie OW w celu opanowania wyjścia z lasu na zach. EJSCHUDE i przyszółka na rz. ORTZE;

- rubież zadania dalszego /dnia/ dywizji opanować dwoma pułkami, wydzielając siły do osłony prawego skrzydła dywizji;

- wznowić natarcie w kolejnym dniu siłami dwóch pułków.

Uwzględniając warunki terenowe i siły przeciwnika w pasie natarcia oraz stopień porażenia jego obrony, a także możliwość ciągłego oddziaływania i zabezpieczenia działań należy przyjąć do realizacji wariant I.

Dla zapewnienia dywizji warunków zorganizowanego podejścia i wykonania jednoczesnego ataku wyznaczyć:

- linię wyjściową: SLAPPENBECK, APENBURG;

- linię wyrównania: DULSEBERG, MEHMKE /początek OPA/;

- rubież ataku: pld.wsch. WITTINGEN, zagajnik wsch. OHRDORF.

Stopień porażenia nieprzyjaciela N=1.0 oraz metoda wsparcia ataku /RSO - prowadzona na głębokość pierwszej pozycji obrony/, zapewniająca możliwość uzyskania tempa natarcia 6 i więcej km/godz. pozwalają prowadzić atak w jednolitym pancernym ugrupowaniu.

*Subrealizacja*  
*Podpis dy. 11.08.1942*

d/ Sposób realizacji zadań:

PRZEŁAMANIE OBRONY 31BZ /NZ/ ORAZ ZAPEWNIENIE WARUNKÓW  
WPROWADZENIA 21DPanc

2

Odcinek przełamania dywizji /3,6 km/: /wył/ WITTINGEN, OHRDORF. Do przełamania obrony wydzielić 14 i 16pz /ze względu na rozmieszczenie w rejonie wyjściowym i stopień gotowości do działania/.

Pułkom wyznaczyć 1.8 km odcinki przełamania oraz postawić zadania dwustopniowe.

Pierwszemu wchodzącemu do walki pułkowi drugiego rzutu dywizji wyznaczyć dwie rubieże wejścia do walki:

- jedna: z opanowanego przez pierwszy rzut dywizji przyczółka na KANAŁE do rozwinięcia natarcia na jego zachodnim brzegu;
- druga: przed KANAŁEM, celem sforsowania go wspólnie z pułkami pierwszego rzutu i dołamania obrony 31BZ /NZ/.

Zadanie to musi wykonać 15pz.

W świetle powyższego zadanie bliższe pułków pierwszego rzutu dywizji powinno być głębsze i wybiegać po za pierwszą pozycję oraz polegać na stworzeniu warunków do wprowadzenia 15pz z opanowanego na KANAŁE BOCZNYM ŁĄBY przyczółka.

Natomiast zadanie następne na opanowaniu na swoich kierunkach wspólnie z 15pz rubieży zadania bliższego dywizji oraz stworzeniu warunków do wprowadzenia do bitwy 21DPanc i rozwinięcia przez dywizję natarcia na głównym kierunku uderzenia.

Zadania pułków:

14pz: w zadaniu bliższym, wspólnie z 16pz rozbić 313bz, opanować przyczółek na KANAŁE BOCZNYM ŁĄBY w rejonie: ALTISANHAGEN i zabezpieczyć wprowadzenie z niego części sił 15pz oraz wyjść na rubież: pkt 84.4, /wył/ WALLERSTORF, ALTISANHAGEN. W zadaniu następnym rozbić 314bcz oraz wspólnie z 15pz 311mbz na kierunku natarcia i opanować rubież: GANHERNIKEL, SCHWEIMKE, WETTENDORF.

Kierunek dalszego natarcia: SCHWEIMKE, BEHREN. Główne uderzenie wykonać w kierunku: SUDERWITTINGEN, ALTISENHAGEN, SCHWEIMKE. Odcinek przełamania: /wył/ WITTINGEN, SUDERWITTINGEN.

16pz: w zadaniu bliższym wspólnie z 14pz rozbić 313bz i opanować przyczółek na KANAŁE BOCZNYM ŁĄBY w rejonie pld.wsch.EHMEN, skąd zabezpieczyć wprowadzenie 15pz.

W zadaniu następnym rozbić wspólnie z 15pz główne siły 311mbz oraz opanować rubież: Lotnisko szybowcowe, REPKE, /wył/ pkt 80.4. Kierunek dalszego natarcia: Lotnisko szybowcowe, płn.STEINHORST. Główne uderzenie wykonać w kierunku: pld.SUDERWITTINGEN, WUNDERBUTTEL, Lotnisko szybowcowe. Odcinek przełamania: /wył/ SUDERWITTINGEN, OHRDORF.

15pz-drugi rzut dywizji: wejść do walki z rubieży nr 1: ALTSENHAGEN, pkt 66.5, lub nr 2: wzdłuż toru kolejowego pld. EUTZEN, /wył/ KNESEBECK i uderzeniem w kierunku: pld EUTZEN, EHMEN, WEDDERSEHL w zadaniu bliższym wspólnie z 14 i 16pz rozbić 311 mbz i opanować rubież: WETTENDORF, WEDDERSEHL, a następnie nacierać wspólnie z 16pz w kierunku: WEDDERSEHL, RODERLOH. Wydzielić bp do taktycznego desantu powietrznego.

Realizując powyższe zadania dywizja rozбивa główne siły 31BZ /NZ/, trzema pułkami wychodzi na rubież zadania bliższego, stwarza warunki wprowadzenia 21DPanc do bitwy oraz zapewnia sobie warunki do:

- rozwinięcia wspólnie z 21DPanc natarcia na głównym kierunku uderzenia;
- działania w kierunku prawego skrzydła i powiększenia dokonanego wyłomu.

Prośby do dowódcy 5A: o przydzielenie pułku śmigłowców transportowych do wysadzenia desantu na zach.brzegu KANAŁU BOCZNEGO ŁĄBY w rejonie EHMEN celem opanowania przyczółka i utrzymania go do czasu podejścia pułków pierwszego rzutu dywizji.

ROZBICIE POZOSTAŁYCH SIŁ 11DZ /NZ/: 19BZ /NZ/ col. 2

Na trzeciej pozycji obrony w pasie natarcia dywizji na jej głównym kierunku uderzenia mogą się znajdować siły 1-1,5 batalionu z 33BPanc /NZ/.

Do ich rozbicia oraz stworzenia warunków do wprowadzenia z rubieży zadania następnego dywizji OW dywizji - 17pcz niezbędne są co najmniej dwa pułki.

W tym kierunku znajdują się 15 i 16pz. Należy połączyć ich wysiłki z 21DPanc i rozbić przeciwnika w pasie natarcia dywizji, natomiast siłami 14pz poszerzyć dokonany wyłom w obronie 31BZ /NZ/ oraz osłonić prawe skrzydło dywizji.

17pcz musi do tego czasu przedostać się na zach.brzeg KANAŁU i w kolumnach batalionowych osiągnąć gotowość do działania w kierunku: Lotnisko szybowcowe, ESCHÉDE, BERGEN.

Zadania pułków:

- 15pz: uderzeniem w kierunku: WEDDERSEHL<sup>RODERLOH</sup> rozbić wspólnie z 16pz pododdziały 33BPanc, częścią sił zabezpieczyć wprowadzenie 17pcz do działań oraz przejść do pościgu w kierunku: RODERLOH, ESCHÉDE.
- 16pz: uderzeniem w kierunku: Lotnisko szybowcowe, STEINHORST rozbić wspólnie z 15pz i 21DPanc pododdziały 33BPanc /NZ/, częścią sił zabezpieczyć wprowadzenie 17pcz do działań oraz przejść do pościgu w kierunku: STEINHORST, GARSSEN.
- 14pz: uderzeniem w kierunku: SCHWEIMKE, BEHREN, rozbić pozostałe siły 31BZ /NZ/ na kierunku natarcia oraz być w gotowości do natarcia w kierunku: BEHREN, WEYHAUSEN.
- 17pcz-OW 17DZ: przejść do działań w kierunku: Lotnisko szybowcowe, ESCHÉDE, BERGEN. Połączyć się z bp 15 pz i wspólnie z nim utrzymać do rana 23.9 rubież: HERMANNsburg, DOHNSEN, SULZE. W tym okresie walki należy liczyć się z możliwością wykonania kontrataku przez 19BZ /NZ/ w kierunku: SCHWEIMKE, WAHRENHOLZ. Do odparcia tego uderzenia wydzielić 14pz oraz odwody specjalne dywizji.

OPANOWANIE RUBIEŻY ZADANIA DNIA DYWIZJI ORAZ STWORZENIE WARUNKÓW DO WZNOWIENIA NATARCIA W DNIU NASTĘPNYM

Do końca dnia walki dywizja ma opanować: WEYHAUSEN, ESCHÉDE, /wył/ GADSEN, ALVERN oraz być w gotowości do natarcia w dniu następnym w kierunku: ESCHÉDE, WALSRÖDE.

Po wprowadzeniu 17pcz, dywizja będzie posiadała wszystkie pułki zaangażowane w walce.

Możliwość wznowienia przez dywizję natarcia w dniu następnym wiąże się z opanowaniem i utrzymaniem dogodnej rubieży oraz wydzielaniem i przygotowaniem niezbędnych do tego sił i tak:

- rubież taką musi opanować i utrzymać OW dywizji - 17pcz wspólnie z pozostałością bp 15pz /takt.desantu powietrznego/;

- niezbędne siły conajmniej dwóch pułków, które należy w ciągu nocy do tego celu przygotować.

Najlepsze warunki mogą posiadać 14pz oraz 15 lub 16pz w zależności od rozwoju sytuacji pod koniec dnia walki.

Zadania pułków:

15pz: nacierać w kierunku: RODERLOH, ESCHÉDE i do końca dnia opanować rubież: WEYHAUSEN, ESCHÉDE.

16pz: nacierać w kierunku: STEINHORST, GARSSEN i do końca dnia opanować rubież: /wył/ ESCHÉDE, BOSTEL.

e/ Ocena możliwości i działania sąsiadów oraz warunki współdziałania w nimi

40DPanc /4ANAL NRD/: w obronie wzdłuż granicy państwowej z RFN. W pasie natarcia 17DZ od LAGENDORF do LUBEN 8ppg, a dalej do JAHRSTEDT 4Opz. Dywizja zabezpiecza wejście 17DZ i całego zgrupowania uderzeniowego 5A do bitwy. Należy uzgodnić z nią powyższe problemy, a ponadto rozwinięcie systemu rozpoznania i elementów ugrupowania bojowego dywizji w jej pasie obrony oraz uzyskać zgodę na uderzenie części sił 4Opz na m. WITTINGEN.

9DZmot /4ANAL NRD/: przechodzi do natarcia na rozbieżnym kierunku: SALZWEDEL, BEWENSEN. Wspólnie z 5A rozcina ugrupowanie lka /NZ/ na swoim kierunku i wiążąc jego główne siły osłania ugrupowanie uderzeniowe 5A przed jego oddziaływaniem, ale nie zabezpiecza oddalonego skrzydła 17DZ.

W związku z tym należy przewidzieć odpowiednie siły do jego osłony.

13DZ /5A/: uderzeniem w kierunku: HANUM, MUDEN, przełamuje obronę na wspólnym odcinku z 17DZ, rozбивa nieprzyjaciela w swoim pasie natarcia, a następnie częścią sił osłania lewe skrzydło rubieży wprowadzenia 21DPanc do bitwy. Jej działanie ma bezpośredni wpływ na możliwość przełamania przez 17DZ dwóch kolejnych pozycji obrony, sforsowania KANAŁU BOCZNEGO ŁABY oraz wyjścia na rubież zadania bliższego.

W związku z tym do rubieży zadania bliższego dywizji należy z 13DZ połączyć wspólny wysiłek i uzgodnić z nią sposób działania obu dywizji w tym etapie walki.

21DPanc /5A/: wchodzi do walki w pasie natarcia 17DZ, w dokonanym przez dywizje pierwszego rzutu wyłomie w kierunku: WITTINGEN, NIENHAGEN i od tego czasu do końca dnia walki jest lewym sąsiadem dywizji.

Uzgodnić z nią problemy przejścia kolumn, ich rozwinięcia, wprowadzenia do walki, przekraczanie KANAŁU BOCZNEGO ŁABY oraz wspólnego działania do końca dnia walki.

Już z chwilą podejścia jej kolumn w pas natarcia dywizji połączyć z nią wysiłek w celu pokonania kolejnej rubieży obrony i rozwinięcia natarcia na głównym kierunku uderzenia.

Uwaga metodyczna: Na tym zakończyć ocenę sytuacji.

Omawiając ze słuchaczami przerobione zagadnienia podkreślić, że:

- na podstawie przeprowadzonej oceny nieprzyjaciela i wojsk własnych, przeprowadza się analizę ilościowo-jakościową ich składu, stanu moralno-politycznego i możliwości bojowych, określa bezwzględny i ilościowo-jakościowy stosunek sił stron według zadań /ogólny i na kierunku głównego uderzenia/; *RUWLSZPRL cz.I Dywizja, pułk str. 50*

- dowódca dywizji natomiast po przeprowadzeniu analizy zadania i ocenie sytuacji przystępuje do określenia /sformułowania/ zamiaru walki.

#### d/ ZAMIAR WALKI

Uwaga metodyczna: Przed przystąpieniem do powyższego zagadnienia wyegzekwować od oficerów znajomość układu i treści zamiaru walki dowódcy dywizji.

Pkt 126 *str. 108* /RUWLSZPRL cz.I Dywizja, pułk określa:

"w zamiarze walki" dowódca dywizji określa:

- kierunek głównego uderzenia i odcinek przełamania;
- jakiego nieprzyjaciela, w jaki sposób i w jakiej kolejności rozbić;
- wymagany /niezbędny/ stopień ogniowego porażenia nieprzyjaciela, obiekty porażenia bronią jądrową i środkami konwencjonalnymi oraz sposób ich użycia;
- ugrupowanie bojowe dywizji;
- linię wyjściową, rubieże rozwinięcia i rubieże bezpieczeństwa, rubież ataku i drogi marszu".

Po ustaleniu poprawnej treści, wyznaczyć oficera do określenia zamiaru walki.

#### Proponowane rozwiązanie:

Główne uderzenie wykonać w kierunku: pld.SUDERWITTINGEM pld. HANKENSBUETTEL, ESCHUDE.

Obronę przełamać na odcinku: /wył/ WITTINGEN, OHRDORF.

Uderzeniem 14 i 16pz wspólnie z 13DZ przełamać pierwszą pozycję obrony 31BZ /NZ/, rozbić 313bz oraz opanować przyczółek na KANALE BOCZNYM ŁĄBY. Wprowadzić 15pz i trzema pułkami rozbić pozostałe siły 31BZ /NZ/ oraz opanować nimi rubież zadania bliższego dywizji: GANHERWINKEL, SCHWEIMKE, REPKE, pkt 80.4 skąd zapewnić wprowadzenie 21DPanc do bitwy.

Wspólnie z 21DPanc rozbić pozostałe siły 11DZ /NZ/ oraz 19BZ /NZ/ i wyjść na rubież zadania następnego: SPRANENSEHL, RADERLOH, STEINHORST.

Wprowadzić do działania na połączenie z taktycznym desantem powietrznym OW 17DZ - 17pcz oraz opanować i utrzymać nimi do rana 23.9 rubież: HERMANSBURG, DOHNSEN, SULZE.

Do taktycznego desantu powietrznego wydzielić bp 15pz.

Stopień ogniowego porażenia nieprzyjaciela w trzech pierwszych okresach N=1.0.

W jądrowym porażeniu nieprzyjaciela WRiArt 5A oraz 17drtniszczą SNJ, system dowodzenia oraz odwody 11DZ, 31BZ, 313bz i 314bcz

W ogniowym porażeniu nieprzyjaciela, zgrupowaniem artylerii 17DZ obezwładnić główne siły 31BZ oraz zniszczyć jego siłę żywą i środki ppanc na przednim skraju obrony.

Ugrupowanie bojowe dywizji w dwa rzuty. Pierwszy rzut: 14i16pz, drugi rzut: 15pz, OW; 17pcz, taktyczny desant powietrzny; bp 15pz.

Linia wyjściowa: SLAPPENBECK, APENBURG.

Linia wyrównania: DULSEBERG, MEHMKE.

Rubież ataku: pld.wsch. WITTINGEN, zagajnik wsch. OHRDORF.

Drogi marszu:

nr 1: LIESTEN, SLAPPENBECK, KEMNITZ, KLEIN, WIEBLITZ, BARNEBECK, RUSTENBECK;

nr 2: BUSSEN, MAHLDORF, KUHSELDE, EVERSODRF, DAHRE, SCHADEBERG;

nr 3: WINTERFELD, SCHMACKBER, UMFELDE, ABBENDORF;

nr 4: KAKENBECK, APENBURG, SIEDENLANBECK, BIERSTEDT, DINKENSEN.

Uwaga metodyczna: zatwierdzić jeden z przedstawiionych przez słuchaczy zamiarów walki /najbardziej oddający myśl dowódcy 17DZ/.

W razie potrzeby podać proponowany w rozwiązaniu, celem wykorzystania go do pozostałych zajęć szczebla taktycznego /zajęcia 21a z TWRIArt. 21b TWOPL i 21c z TTyłów/.

Przypomnieć oficerom, że w dalszej części pracy dowódca dywizji melduje zamiar walki dowódcy armii, a po jego zatwierdzeniu zapoznaje z nim zastępców dowódcy, szefów rodzajów wojsk i służb oraz wydaje wstępne zarządzenie bojowe oddziałom.

Po otrzymaniu rozkazu ze sztabu armii kończy podejmowanie decyzji z mapy.

e/ DECYZJA DOWODCY DYWIZJI

Uwaga metodyczna: ustalić z oficerami układ i treść decyzji dowódcy dywizji:

Pkt 59 RWLSZPRL cz.I Dywizja, pułk mówi:

Dowódca w decyzji określa:

- zamiar walki;
- zadania bojowe oddziałom;
- główne problemy współdziałania i zabezpieczenia działań bojowych;
- sposób organizacji dowodzenia;

Ponadto określa główne zadania pracy partyjno-politycznej.

Słuchacze przygotowują pełną treść decyzji dowódcy ~~armii~~ 17DZ; Ze względu na brak czasu proponuje się przerobić w czasie zajęcia dwa pierwsze punkty tj. zamiar walki oraz zadania wybranym oddziałom /pułki pierwszego i drugiego rzutu, 17drt, artyleria, 17prplot i 17dappanc/. Po zreferowaniu powyższych punktów przerwać referowanie. Decyzję referują oficerowie z rozwieszanej i opracowanej osobiście mapy decyzji.

IV DECYZJA DOWODCY

(Proponowane rozwiązanie:)

ZAMIAR WALKI - jak pkt d/

ZADANIA BOJOWE ODDZIAŁOM:

14pz z 3 i 4/4FBAH, dr GSP, dr.GER w zadaniu bliższym wspólnie z 16pz rozbić 313bz, opanować przyczółek na KANALE BOCZNYM ŁABY w rejonie ALTISANHAGEN i zabezpieczyć wprowadzenie z niego części sił 15pz oraz wyjść na rubież: pkt 84.4, /wyl/ WALLERSTORF, ALTMANHAGEN.

W zadaniu następnym rozbić 314bcz oraz wspólnie z 15pz 311mbz na kierunku natarcia i opanować rubież: GANHERNIKIEL, SCHWEIMKE, WETTENDORF.

Kierunek dalszego natarcia: SCHWEIMKE, BEHREN.

Główne uderzenie wykonać w kierunku: SUDERWITINGEN, ALTISENHAGEN, SCHWEIMKE.

Odcinek przełamania: /wył/ WITTINGEN, SUDERWITTINGEN.

Czas przekroczenia:

- linii wyjściowej: G-2.05
- rubieży rozwinięcia w kolumny kompanijne: G-0.59
- rubieży ataku: G-0.08.

16pz z 17pa /bez 3da/, pl PTS /bez dr.PTS/, pl.GSP /bez dr.GSP/, dr, GER w zadaniu bliższym wspólnie z 14pz rozbić 313bz i opanować przyczółek na KANAŁE BOCZNYM ŁĄBY w rejonie płd.wsch.EHMEN, skąd zabezpieczyć wprowadzenie 15pz.

W zadaniu następnym rozbić wspólnie z 15pz główne siły 311mbz oraz opanować rubież: Lotnisko szybowcowe, REPKE, /wył/ pkt 80.4.

Kierunek dalszego natarcia: Lotnisko szybowcowe, płn STEINHORST  
Główne uderzenie wykonać w kierunku: płd SUDERWITTINGEN, WUNDERBUTTEL, Lotnisko szybowcowe, GARSSEN.

Odcinek przełamania: /wył/ SUDERWITTINGEN, OHRDORF.

Czas przekroczenia:

- linii wyjściowej: G-2.05
- rubieży rozwinięcia w kolumny kompanijne: G-0.59
- rubieży ataku: G-0.08.

15pz-drugi rzut dywizji: wejść do walki z rubieży nr 1: ALTISENHAGEN, pkt 66.5, lub nr 2; płd. EUTZEN, /wył/ KNESEBECK i uderzeniem w kierunku: płd.EUTZEN, EHMEN, WEDDERSEHL w zadaniu bliższym rozbić wspólnie z 14 i 16pz 311mbz i opanować rubież: WETTENDORF WEDDERSEHL, a następnie nacierać wspólnie z 16pz w kierunku: WEDDERSEHL, RODERLOH.

Wydzielić bp do taktycznego desantu powietrznego.

Droga marszu: nr 3, a następnie DIESDORF, WADDEKALH.

Linie wyjściową przekroczyć: G-1.00.

Z chwilą wejścia do walki przydziela się 2 i 3/4FBAH oraz wsparcie ogniem siedmiu dywizjonów.

17pcz-OW 17pz z 17pa /bez 3da/ wejść do działań w kierunku: Lotnisko szybowcowe, ESCHADE, BERGEN. Połączyć się z bp 15pz opanować i utrzymać do rana 23.9 wspólnie z nim rubież: HERMANSBURG, DOHNSEN, SULZE.

ZULCE

Wejście do działań wspiera artyleria ogniem siedmiu dywizjonów.

Droga marszu: nr 2, a następnie: DIESDORF, WITTINGEN, Lotnisko szybowcowe.

Linie wyjściową przekroczyć: G

17drt: w jądrowym porażeniu nieprzyjaciela zniszczyć:

- w I starcie: 331mbcz, 332bz, 334bcz uderzeniami o mocy 200kt;
- w II starcie: 311 i 321mbz uderzeniami o mocy 200kt;
- pozostałymi ładunkami jądrowymi zniszczyć TSNJ i ch /1x40kt/ i podchodzące odwody /1x100kt/ w ogniowym porażeniu nieprzyjaciela wykonać uderzenia grupowe do b "H" w dwóch kolejnych startach:
- I start w G-2.10 zużycie 3RK;
- II start w G-1.16 zużycie 3RK.

Artyleria:

- w ramach OZP trzema dywizjonami zniszczyć baterię plot i stacje radiolokacyjne zgodnie z planem 5A;
- w OPA /51°/: od G-0.59 do G-0.08 porazić w pięciu NO plutonowe punkty oporu batalionów pierwszego rzutu, system dowodzenia i cele pojedyncze;
- w ramach OWA; od G-0.08 wspierać atak piechoty i czołgów metodą RSO na głębokość pierwszej pozycji obrony, ZO i ogniem do celów pojedynczych między pozycjami i kzo na drugiej pozycji;
- GRO-17: od 24.00 21.9 niszczyć TSNJich, artylerię, system dowodzenia i kierowania ogniem nieprzyjaciela w pasie rozpoznania i rażenia: WITTINGEN, HANKENSBUETTEL, OERELL, OHRDORF.

17prplot: we współdziałaniu z 5 i 13prplot osłonić bateriami:

- pierwszy rzut dywizji w czasie rozwijania się, wejścia do walki i w toku natarcia do zadania bliższego oraz DGA-17 w czasie przegrupowania na SO ze SS w rejonie: zach WADDEKPLH, zach. DIESDORF, FORSTHOF, płn.wsch. OHRDORF
- drugi rzut dywizji w czasie <sup>Niejsza do walki</sup> ~~przejścia do działań~~ ~~włączając w jego skład jedną brplot.~~
- ON-17D2 w czasie przejścia do działań, włączając w jego skład jedną baterię rakiet plot.



W tym celu należy przede wszystkim...

W tym celu należy przede wszystkim...

W tym celu należy przede wszystkim...

W tym celu należy przede wszystkim...

W tym celu należy przede wszystkim...

W tym celu należy przede wszystkim...



W tym celu należy przede wszystkim...